

Lærke Lautas – udstillingen Rejsende

Interview af Mads Johannes Nielsen i Kopenhagen.dk

Galleri 24B ligner ikke helt sig selv for tiden. I kælderen på Vesterbrogade kan man for øjeblikket se en dødsdromlignende konstruktion opført i forbindelse med Lærke Lautas nye videoinstallation Rejsende. Som i dødsdromen er der i Lautas værk tale om cirkulære cykliske bevægelser som en gennemgående figur placeret mellem liv og død. Dog i et helt andet tempo. Med langsomme og næsten meditative bevægelser panorerer en videoprojektor over indersiden af et cirkelformet lærred og præsenterer tilskueren for tre ryttere, der langsomt bevæger sig forbi kameraet i en skov. Kun akkompagneret af sagte reallyde fra løvets raslen og hestehovenes dumpe slag mod skovbunden. Værket er anden del i en serie på fire, der til at starte med ikke vil blive præsenteret kronologisk. Dog bliver seriens overordnede tema det cykliske. Og cirklen har jo som bekendt hverken en begyndelse eller en slutning.

MJH: Værket Rejsende er en del af en cyklus på fire værker. Kan du fortælle om dette værk overordnet?

LL: Jeg tager afsæt for serien i et tekststykke fra Paul Austers roman *The invention of solitude*. Citatet lyder: *One day there is life...and then, suddenly, it happens...there is death*. Det handler om livet i forhold til døden og den pludselige omvæltning, der sker.

Min ide med værkets repetitive karakter kommer af den måde almindelige filmsekvenser sædvanligvis perciperes på. Vi er som tilskuere opdraget til at tænke i filmens rum, og vi har lært at tænke sammenhænge mellem de enkelte klip i en film uanset, hvor langt fra hinanden de respektive sekvenser måtte være. Imidlertid forholder vi os ikke til det rum, som vi selv befinder os i, imens vi oplever filmens. Det aspekt kan jeg godt lide at lege med. Jeg synes, det er interessant at skabe en mere fysisk tilstedeværelse for beskueren ved at anvende loopstrukturen og dermed underminere den forventning, man ellers har til klipningens sammenhæng. Der bliver endvidere tale om en total installation i dette fysisk cirkulære rum, man befinder sig i, når man ser filmen. Igennem projektorens panorering kommer man

selv til opleve skoven som totalt objekt, idet man følger blikket hele vejen rundt 360grader.

MJH: En fortælling virker latent tilstede i værket, men undermineres konstant af fremstillingens cykliske form. Kan du fortælle om dette spil med det narrative?

LL: Ja, den egentlige fortælling finder sted imellem alle de fire dele, hvor denne del på udstillingen har fået lov at stå alene. Først og fremmest handler den om skoven og dens billeder. Man må selv forestille sig en sammenhæng mellem sekvensens enkelte elementer. Det der i særdeleshed er på spil er legen med uendeligheden. Den egentlige handling ligger udenfor alle filmene. Døden, der egentlig er udgangspunktet, forskydes til at blive en art prolog. Det vigtigste er på fortællingens plan det cirkulære. Den bliver ikke bare en fremstilling, men en indstilling til livet.

MJH: Tematikken mellem liv og død, som du undersøger i det filmiske rum, kan virke meget monumental. Forholder du dig til denne som et æstetisk eller eksistentielt projekt?

LL: Det er en blanding. Mine projekter er ofte meget æstetiske (eller det ender de med at blive). Det der interesserer mig i mine film er ofte forholdet til livet og til andre mennesker. I dette tilfælde er denne interesse set gennem en mere abstrakt optik, men det er stadig overordnet samme projekt. Jeg undersøger følelsesmæssige tilstande, hvilket let bibringer en åndelig eller spirituel dimension. Hvis man skærer videoens bevægelse helt ned, er det et udtryk for det eksistentielt basale. Denne fysiske og mentale dimension af repetition, som jeg ofte søger som en slags meditativ tilstand udtrykker en form for tilfredsstillende ro, som er central i min arbejdsproces. Samtidig er videoens tempo også meget vigtig. Netop fordi den kører så langsomt bliver den en mellemposition til noget virkeligt og uvirkeligt.

MJH: Du udstiller jo ikke kun video, men har også tre malerier med. Vil du fortælle om dem?

LL: De har egentlig ikke nogen direkte forbindelse mellem filmen og malerierne, selvom de kan siges at have et lignende tema.

Malerierne bevæger sig ud i en mere uvirkelig dimension end videoen. Video og foto vil altid have en eller anden form for referentialitet, uanset om du optager i en kulisse. Viser du film fra en skov, vil tilskueren næsten altid tænke: "Hvor er det optaget henne?".

Denne refleksion falder ikke så naturligt i maleriet, hvor en skov mere er en skov. Samtidig rummer malerierne et mere illusorisk element, der kan ses som en drøm, og dermed en slags udvidelse af videoens motiver. Det var vigtigt for mig at holde maleriernes udtryk enkle i både farvevalg og stil for ikke at introducere forstyrrende elementer i forhold til det cirkulære motiv.

Selve valget af heste med ryttere giver også let en række stærke symbolske betydninger. Derfor var det vigtigt for mig at holde rytterne og hestene så realistiske som muligt, for at videoen ikke for entydigt skulle vippe over i én betydning, men derimod bibeholde sin dobbelthed. Så jeg undgik for eksempel at bruge "tre kvinder på sorte heste". Det ville være for let at læse noget firkantet freudiansk eller seksuelt i det.